

GREEN DEAL AUTODELEN: naar 100.000 deelauto's in 2018

Partijen:

De Minister van Economische Zaken, de heer H.G.J. Kamp en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, mevrouw W.J. Mansveld, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;

1. Achmea schadeverzekeringen N.V., handelend onder de naam Centraal Beheer Achmea, vertegenwoordigd door de directeur R.J.N. Clements (hierna te noemen CBA).

2. Alphabet Nederland B.V., vertegenwoordigd door de directeur Marketing en Business Development de heer A.C.J. Brons (hierna te noemen Alphabet).

3. ANWB B.V., afdeling Vereniging vertegenwoordigd door de directeur Vereniging en Marketing ANWB mevrouw M.M. de Jager (hierna te noemen ANWB).

4. Arval B.V., vertegenwoordigd door de algemeen directeur SME de heer D. Bakker (hierna te noemen Arval).

5. Business Lease Nederland B.V., vertegenwoordigd door de Director International Sales, Marketing & Operations de heer R. van Muyden, (hierna te noemen Business Lease).

6. Capgemini Nederland B.V., vertegenwoordigd door de director facilities de heer J. Knol (hierna te noemen Capgemini).

7. Carshare Ventures B.V. (SnappCar), vertegenwoordigd door de CMO de heer P. Ontijd (Hierna te noemen SnappCar).

8. Climate Neutral Group, vertegenwoordigd door de algemeen directeur de heer R. Toet (hierna te noemen CNG).

9. Collect car B.V. (Greenwheels), vertegenwoordigd door de directeur de heer A. Berkhout (hierna te noemen Greenwheels).

10. De vereniging De Groene Zaak, vertegenwoordigd door de directeur mevrouw M. Hoek (hierna te noemen DGZ).

11. Ernst & Young Accountants LLP (EY), vertegenwoordigd door de Manager Sustainable Innovation & Mobility de heer E. Rietveld (hierna te noemen EY).

12. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam, handelend als bestuursorgaan, namens deze de directeur verkeer en openbare ruimte mevrouw P.J. Delsing (hierna te noemen gemeente Amsterdam).

13. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag, handelend als bestuursorgaan, namens deze de wethouder van financiën, verkeer, vervoer en milieu de heer T. de Bruijn (hierna te noemen gemeente Den Haag).

14. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, handelend als bestuursorgaan, namens deze de wethouder van verkeer en mobiliteit, duurzaamheid, milieu, wijk West en wijk Zuid mevrouw L. van Hooijdonk (hierna te noemen gemeente Utrecht).

15. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle, handelend als bestuursorgaan, namens deze de wethouder van verkeer en mobiliteit, duurzaamheid, beheer openbare ruimte, milieu en afval, dierenwelzijn, groenbeleid en binnenstad de heer F. van As (hierna te noemen gemeente Zwolle).

16. InsEur Innovations B.V., vertegenwoordigd door de heer G. Scheenstra (hierna te noemen InsEur).

17. Kyotolease B.V., vertegenwoordigd door operationeel manager de heer N. Braamse (hierna te noemen Kyotolease).

18. Multilease B.V., vertegenwoordigd door algemeen directeur de heer M.G.A. Oudshoorn (hierna te noemen Multilease).
19. Ondernemers Collectief Duurzame Mobiliteit, vertegenwoordigd door de bestuursvoorzitter mevrouw Marleen Zuiderhoudt C.P.M. (hierna te noemen OCDM).
20. Ordina Nederland B.V., handelend onder de naam Ordina, vertegenwoordigd door financieel directeur corporate mevrouw A. den Otter (hierna te noemen Ordina).
21. ParkFlyRent Schiphol B.V., vertegenwoordigd door de directeur de heer N. de Greef (hierna te noemen PFR).
22. Share2Use B.V., vertegenwoordigd door de managing partner de heer Marcel Bijster (hierna te noemen S2U).
23. ShareNL V.O.F., vertegenwoordigd door de heer H. van Sprang (hierna te noemen shareNL).
24. Stichting De Natuur- en Milieufederaties, vertegenwoordigd door de netwerkdirecteur mevrouw C. de Jonge van Ellemeet (hierna te noemen Natuur- en Milieufederaties).
25. Stichting Natuur en Milieu, vertegenwoordigd door de directeur de heer T. Wagenaar (hierna te noemen Natuur & Milieu).
26. Vereniging BOVAG, vertegenwoordigd door de algemeen directeur de heer P. Niesink (hierna te noemen BOVAG).
27. Vereniging voor Gedeeld Autogebruik, vertegenwoordigd door de heer H. Mentink (hierna te noemen VGA).
28. WeGo B.V., vertegenwoordigd door de algemeen directeur de heer T. Hertogh (hierna te noemen WeGo).
29. Wheels4all B.V. (MyWheels), vertegenwoordigd door de directeur de heer R. Haverman (hierna te noemen MyWheels).

Hierna samen te noemen: Partijen;

Algemene overwegingen:

1. Om onze welvaart ook voor toekomstige generaties te behouden is het nodig om het concurrentievermogen van onze economie te versterken en tegelijkertijd de belasting van het milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie en schaarse grondstoffen te verminderen.
2. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn essentieel om deze omslag naar groene groei mogelijk te maken. Bedrijven, burgers en maatschappelijke organisaties nemen volop concrete initiatieven voor vergroening van economie en samenleving. Met de Green Deal Aanpak wil het kabinet deze dynamiek in de samenleving op groene groei optimaal benutten.
3. Green Deals bieden bedrijven, burgers en organisaties een laagdrempelige mogelijkheid om samen met de overheid te werken aan groene groei. Initiatieven uit de samenleving staan daarbij aan de basis. Daar waar deze tegen belemmeringen aanlopen die volgens initiatiefnemers kunnen worden aangepakt op rijksniveau, wil het kabinet zich inzetten deze weg te nemen of op te lossen om zo deze initiatieven te faciliteren en te versnellen. In een Green Deal leggen partijen hierover concrete afspraken schriftelijk vast.
4. De resultaten van een Green Deal kunnen gebruikt worden bij andere, vergelijkbare projecten, waardoor er navolging kan plaatsvinden en de reikwijdte van een Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen:

1. Toegankelijke, duurzame en betrouwbare mobiliteit is noodzakelijk voor een welvarend, verbonden, duurzaam en gelukkig leven.
2. Toegang tot mobiliteit wordt in de toekomst waarschijnlijk steeds minder afhankelijk van het bezit van de eigen auto.
3. De deeleconomie biedt kansen om burgers maximale toegang tot mobiliteit te verschaffen.
4. In het SER-Energieakkoord voor duurzame groei¹ (hierna: Energieakkoord) is afgesproken dat in

¹ SER Energieakkoord voor duurzame groei; hoofdstuk 9.4.9; ... en in 2020 zijn er 100.000 deelauto's met een gemiddeld zeer lage uitstoot.

het jaar 2020 100.000 deelauto's beschikbaar zijn. Deze opschaling van autodelen levert op een aantal voordelen op:

- a. bewuster autogebruik leidend tot vermindering van autokilometers (door meer fiets en OV gebruik), resulterend in minder CO₂ uitstoot en betere luchtkwaliteit.
 - b. betere benutting en efficiënter gebruik van bestaande infrastructuur en vermindering filedruk.
 - c. verbetering van leefomgeving (minder parkeerdruk, parkeerplaatsen).
5. Partijen overwegen dat het, ook gezien de autonome marktontwikkelingen sinds het afsluiten van het Energieakkoord, mogelijk en wenselijk is om de doelstelling uit het Energieakkoord eerder te behalen dan in het eerder overeen gekomen jaar 2020 en dat het wenselijk is dat in 2025 10% van het Nederlandse wagenpark (800.000 voertuigen) gedeeld wordt.
 6. Alhoewel er grote verschillen zijn tussen de markten van het zakelijke en het privé-gebruik van deelauto's, zijn de partijen ervan doordrongen dat een sector-brede aanpak noodzakelijk is.
 7. Partijen willen samenwerken om aan bovengenoemde doelstellingen een bijdrage te leveren en overwegen dat het wenselijk is daartoe een samenwerkingsverband te creëren. Deze Green deal is daartoe een eerste stap.
 8. Partijen beogen deze Green Deal de start te laten zijn om voor een verdere ontwikkeling van autodelen structureel groeikansen te benutten en belemmeringen weg te nemen.
 9. Partijen beseffen dat autodelen voor hun organisatie potentiële voordelen biedt. Door een gezamenlijke afstemming en versterking van acties wordt autodelen bekender en vergroot dit de kansen voor rendabele business cases.
 10. Partijen zijn doordrongen van de urgentie om de aanwezige mogelijkheden voor autodelen aan te grijpen en verder te brengen.
 11. Partijen onderkennen momenteel verschillende concepten voor autodelen:
 - a. Particulieren delen auto's met tussenkomst van een peer to peer platform of onderling (indien onderling dan zijn deze initiatieven hiervoor aangemeld bij de VGA).
 - b. Particulier en zakelijk gebruik van auto's middels abonnement of lidmaatschap bij deel- of huurdiensten.
 - c. Zakelijke vloot (vaak leaseauto's) wordt gedeeld tussen collega's van één of meer bedrijven.
 - d. Werkgevers stellen poolauto's aan werknemers of particulieren beschikbaar voor privé gebruik.
 - e. Huurauto's die zowel in tijd als in fysieke beschikbaarheid gemakkelijk toegankelijk zijn (autohuren 2.0).
 12. Het autodelen en de deeleconomie staan momenteel nog in de kinderschoenen. Het is daarom mogelijk dat gedurende de looptijd van de Green Deal nieuwe deelconcepten ontstaan, die buiten de bovengenoemde opsomming vallen.
 13. Ritten delen, individuele leaseconstructies en taxidiensten hebben een eigen functie in het mobiliteitsaanbod, maar vallen niet onder het concept autodelen en maken daarom geen onderdeel uit van deze Green Deal.
 14. Partijen constateren dat er nog slechts een beperkt aantal verzekeringsproducten voor deelauto's op de markt is. Zij achten het wenselijk dat de huidige verzekeringsproducten voor autodelen verder worden ontwikkeld en dat er meer verzekeraars zich op deze markt gaan bewegen.

Komen het volgende overeen:

1. Doelen en definities

Artikel 1 Doelen

Doel van deze Green Deal is bedrijven, overheden en burgers te stimuleren en te faciliteren om hun mobiliteitsbehoefte in te vullen op een manier die maximaal gebruik maakt van de mogelijkheden die autodeelconcepten bieden. Partijen willen komen tot een netwerk van 100.000 deelauto's in 2018.

Artikel 2 Definities

In de acties van de Green Deal Autodelen worden de volgende definities gehanteerd:

1. *Autodeel award voor gemeenten*: een onderscheiding om gemeenten op een positieve manier te ondersteunen bij autodelen door het aanreiken van goede voorbeelden en het geven van advies over communicatie en beleid en door de initiatieven van de gemeenten in de spotlights te zetten.
2. *Project A15*: project om de eerste duurzame snelweg ter wereld te realiseren, waarbij mensen onder meer rijden in elektrische (deel)auto's op lokaal opgewekte stroom uit zon en wind.
3. *Hoppercampagne*: een meerjarige bewustwordingscampagne om Nederlanders slimmer te laten reizen waarin onder meer automobilisten opgeroepen worden om hun auto te delen en particulieren worden gestimuleerd om kennis te maken met autodelen.
4. *Wisselwagens*: een zakelijk autodeelconcept van Arval waarbij gebruikers deelauto's kunnen reserveren en openen met de eigen smartphone.
5. *Mobiliteitsbudget*: een door de werkgever beschikbaar gesteld maandelijks budget (bruto of netto) waarmee een werknemer zelf kan kiezen op welke manier hij of zij de mobiliteitsbehoefte wil invullen.

6. *Mobiliteitspas*: een kaart waarmee een individu gebruik kan maken van meerdere modaliteiten zoals openbaar vervoer, OV-fiets en huurauto's. Met deze kaart worden alle transacties gebundeld beschikbaar gemaakt ten behoeve van de administratie.

2. Inzet en acties per thema

1. Bundelen van kennis
Greenwheels, PFR, ANWB, Arval, S2U, Alphabet, Kytolease, WeGo, SnappCar, MyWheels, DGZ, CNG, VGA, OCDM, shareNL, Natuur- en Milieufederaties, gemeente Den Haag, gemeente Utrecht, gemeente Zwolle, Capgemini, EY, Ordina en de Rijksoverheid bundelen en delen hun kennis van business cases en best practices.
Greenwheels, PFR, Arval, ANWB, S2U, Alphabet, Kytolease, WeGo, SnappCar, MyWheels, DGZ, CNG, VGA, OCDM, shareNL, Natuur- en Milieufederaties, gemeente Den Haag, gemeente Utrecht, gemeente Zwolle, Capgemini, EY, Ordina en de Rijksoverheid ontwikkelen op basis van de gedeelde kennis zogenaamde menukaarten. Op deze menukaarten wordt in een nog nader te bepalen vorm weergegeven welke autodeel mogelijkheden er zijn voor welke doelgroep en wat de voordelen daarvan zijn.
Greenwheels, PFR, Arval, ANWB, S2U, Alphabet, Kytolease, WeGo, SnappCar, MyWheels, DGZ, CNG, VGA, OCDM, shareNL, Natuur- en Milieufederaties, gemeente Den Haag, gemeente Utrecht, gemeente Zwolle, Capgemini, EY, Ordina en de Rijksoverheid informeren op basis van bovengenoemde menukaarten verschillende doelgroepen, namelijk: lokale overheden, bedrijven, bedrijventerreinen, particulieren en buurtinitiatieven.
2. Promoties & evenementen richting (zakelijke)eindgebruikers
MyWheels, WeGo, Natuur Milieu, Natuur- en Milieufederaties, Greenwheels, DGZ, CNG, shareNL, Kytolease, CBA, SnappCar, ANWB, VGA, Capgemini, EY, gemeente Den Haag, gemeente Utrecht en de Rijksoverheid ondernemen concrete activiteiten ter promotie van autodelen, bijvoorbeeld deelname aan evenementen zoals voorlichtingsbijeenkomsten.
3. In kaart brengen kansen en belemmeringen
Arval, OCDM, Alphabet, Capgemini, EY, Ordina en Multilease brengen (specifieke) informatie in kaart over kansen en belemmeringen voor autodelen in de zakelijke markt.
4. Gemeentelijk beleid
Gemeente Amsterdam, gemeente Den Haag, gemeente Utrecht, gemeente Zwolle, Arval, BOVAG, ANWB, Greenwheels, WeGo, S2U, MyWheels, VGA, Natuur- en Milieufederaties, Multilease gaan de dialoog over autodelen aan met gemeenten.
5. De Hoppercampagne
Natuur & Milieu, Rijksoverheid, MyWheels, SnappCar en CBA dragen bij aan de Hoppercampagne en promoten autodelen actief binnen deze campagne.
6. Universeel systeem
WeGo, PFR, shareNL, Multilease, S2U, DGZ, MyWheels, Ordina en Arval onderzoeken de haalbaarheid van een gebruiksvriendelijk universeel systeem voor het plannen, boeken, betalen en toegang krijgen tot deelauto's, openbaar vervoer en andere mobiliteitsopties en/of andere manieren van samenwerking tussen deelplatformen, met het doel om drempels voor (zakelijke) eindgebruikers te verlagen.
7. Pilot op een bedrijventerrein
Arval, Kytolease, WeGo, Greenwheels, S2U (inzetten platform onder nader af te spreken condities), Alphabet, gemeente Zwolle, Kytolease (ondersteuning bij registratie, inname en uitgave van deelauto's), Multilease, Capgemini, EY, Ordina en Alphabet werken samen aan een pilot met het doel om deelauto's in te zetten die gebruikt worden door personeel van verschillende bedrijven.
8. Pilot op een woningbouwlocatie
Arval, Kytolease, S2U, MyWheels, VGA, Greenwheels, Natuur- en Milieufederaties, Multilease en Gemeente Utrecht spannen zich in om mee te doen in een pilot voor het betrekken van autodelen bij (her)ontwikkelingsprojecten van woningen in de stad Utrecht.
9. Oplossen van verzekeringsvraagstukken
CBA, PFR, InsEur, DGZ, BOVAG en ANWB spannen zich in om (gezamenlijk) bestaande verzekeringsvraagstukken rondom autodelen op te lossen.
10. Autodelen en openbaar vervoer
Gemeente Zwolle, MyWheels en Greenwheels verkennen de mogelijkheden om de deelauto optimaal in te zetten in het openbaar vervoerssysteem.
11. Samenwerken
Partijen werken samen om autodelen te bevorderen en richten hiertoe een stuurgroep en werkgroepen op die verschillende projecten en pilots aansturen en een dialoog gaande houdt (zie onder governance). Deze samenwerking (uitvoering van de Green Deal) richt zich onder meer op de volgende speerpunten:
 - a. Het vergroten van de bekendheid van autodelen.

- b. Het inventariseren en waar nodig verlagen van drempels voor de eindgebruiker (zakelijk of particulier).
- c. Het inventariseren en agenderen van barrières en belemmeringen voortkomend uit regelgeving.
- d. Het stimuleren van een consistent en uniform gemeentelijk beleid met betrekking tot autodelen (indien mogelijk met stimulerende werking).
- e. Het in kaart brengen en waar nodig oplossen van verzekeringsvraagstukken.

3. Inzet en acties afzonderlijke ondertekenaars van de Green Deal

Artikel 1 Inzet en acties DGZ

1. DGZ brengt de door haar verzamelde best practices met betrekking tot autodelen voor de zakelijke markt in samenwerking met Natuur & Milieu door middel van de Hoppercampagne breed onder de aandacht bij bedrijven en betreft daarbij mobiliteitspassen, onder andere in het geval van de overstap naar mobiliteitsbudgetten.
2. DGZ brengt vanuit de praktijk in kaart waar onvoldoende benutte kansen liggen en belemmeringen worden ervaren voor een verdere doorgroei van autodelen voor de zakelijke markt.

Artikel 2 Inzet en acties Natuur & Milieu

1. Natuur & Milieu draagt bij aan kennisvermeerdering over autodelen als opdrachtgever van wetenschappelijk onderzoek door een consortium onder leiding van de Universiteit van Utrecht naar opschalen van business cases in autodelen en werkt daarbij samen met Dialogic en het Rathenau instituut.
2. Natuur & Milieu is initiatiefnemer van de autodeel award voor gemeenten en zal in dit kader de deelnemende gemeenten een jaar lang begeleiden op het gebied van autodelen.
3. Natuur & Milieu organiseert samen met shareNL een symposium voor publiek, media en beleidsmakers over autodelen met (inter)nationale sprekers.
4. Natuur & Milieu spant zich in om samen met shareNL jaarlijks een symposium voor publiek, media en beleidsmakers te organiseren over autodelen.
5. Natuur & Milieu neemt met Project A15 het initiatief tot de Nationale instapdag en een aantal initiatieven om de elektrische deelauto op te schalen, onder andere met testrijders.
6. Natuur & Milieu onderzoekt de haalbaarheid om in 2016-2017 een zakelijke autodeelcampagne te lanceren, bijvoorbeeld onder de vlag van de Hoppercampagne.

Artikel 3 Inzet en acties shareNL

1. ShareNL treedt op als kennis- en netwerkplatform voor de deeleconomie en brengt autodelen, als onderdeel van de deeleconomie, onder aandacht bij onder andere de media.
2. ShareNL geeft autodelen extra aandacht binnen de uitrol van concepten en acties gericht op algemene stimulering van de deeleconomie, zoals Sharing city.
3. ShareNL faciliteert toetreding door (mogelijke) nieuwe deelplatformen tot de markt voor autodelen door middel van 'startersbijeenkomsten'.
4. ShareNL spant zich in om samen met Natuur & Milieu jaarlijks een symposium voor publiek, media en beleidsmakers te organiseren over autodelen.

Artikel 4 Inzet en acties CNG

1. CNG brengt autodelen in als onderwerp in vakmedia voor zakelijke mobiliteit.
2. CNG treedt op als kennis- en netwerkplatform voor autodeel organisaties in de zakelijke markt.

Artikel 5 Inzet en acties Greenwheels

1. Greenwheels spant zich in de gemiddelde bezettingsgraad van haar voertuigen te laten stijgen met 25%.

2. Greenwheels kiest bij nieuw aan te schaffen voertuigen zo veel mogelijk voor voertuigen uit de zuinigste klasse die beschikbaar is voor het betreffende autotype en voert goed onderhoud uit aan de voertuigen.
3. Greenwheels factureert brandstofkosten apart aan eindgebruikers om hen bewust te maken van hun brandstofverbruik.

Artikel 6 Inzet en acties PFR

1. PFR spant zich in om in juni 2017 via PFR 7.000 auto's per jaar gedeeld te laten worden door onder meer de onderstaande acties.
2. PFR biedt aan eindgebruikers en werkgevers een besparing / korting op de parkeertarieven om hen op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met autodelen.
3. PFR promoot het delen van auto's voor niet-concurrerende deeldiensten middels nieuwsbrieven, aftersales mail en het aanbieden voor een 'aanbreng-vergoeding' (affiliate fee) voor bemiddeling via andere deelplatformen.
4. PFR werkt actief met de groot-zakelijke markt en leasemaatschappijen samen om leasecontracten open te stellen voor deelautogebruik.
5. PFR deelt binnen het samenwerkingsverband de ervaringen die het heeft opgedaan met de ParkFlyRent Bovemij Deelautoverzekeringen, die zijn ontwikkeld in samenwerking met InsEur en Bovemij.

Artikel 7 Inzet en acties Natuur- en Milieufederaties

1. Natuur- en Milieufederaties stimuleren en ondersteunen initiatieven voor buurtmobiliteit op wijk/dorpsniveau door middel van:
 - a. hulp bij het opstarten, communicatie en werving, het maken van concrete afspraken en spelregels;
 - b. meedenken over verzelfstandiging en professionalisering;
 - c. introduceren bij gemeenten en andere stakeholders.
2. Natuur- en Milieufederaties delen kennis en ervaringen van federaties die actief zijn met autodelen met andere federaties die nog geen kennis en ervaring hiermee hebben.
3. Natuur- en Milieufederaties brengen deelauto's in beeld die nog niet zijn gesignaleerd of meegeteld worden t.b.v. jaarlijkse telling deelauto's en leveren deze gegevens aan bij CROW-KpVV.

Artikel 8 Inzet en acties Share2Use

1. S2U spant zich in om autodelen te laten groeien door een focus op plannings- en toegangstechnologie en relevante diensten rondom (zakelijk) autodelen via een netwerk van Business Partners (Autodeelpunten) voor iedereen toegankelijk te maken.
2. S2U deelt desgevraagd door hen ontwikkelde (deelauto) proposities met andere deelauto ambassadeurs.
3. S2U spant zich in voor het ontwikkelen van praktische hulpmiddelen zoals 'de deelscan' of 'sharetest' om te bepalen of en zo ja welke deelauto oplossingen geschikt zijn voor de geïnteresseerde organisatie of particulier.
4. S2U spant zich in om een app en/of website te ontwikkelen die gebruikers en aanbieders van deelauto's op wensprofiel bij elkaar brengt.
5. S2U spant zich in om in de komende 2 jaar minimaal 1.000 extra zakelijke deelauto's te laten rijden door die auto's uit te rusten met haar autodeelsysteem.

Artikel 9 Inzet en acties InsEur

1. InsEur ontwikkelt een speciale "huis volmacht" autodeelverzekering (whitelabel oplossing) en lanceert deze op 3 juni 2015. Hierin staat het voor alle risicodragers open, zich in te schrijven en deel te nemen. Het risico wordt zo verdeeld over de participerende risicodragers.

2. InsEur denkt desgevraagd mee over andere verzekeringsoplossingen met eenzelfde insteek als de genoemde onder lid 1, bijvoorbeeld voor het delen een deel van het (geleasede) wagenpark van een bedrijf met andere bedrijven op hetzelfde bedrijventerrein.

Artikel 10 Inzet en acties Arval

3. Arval zet zich in voor de doorontwikkeling en uitrol van wisselwagens.
4. Arval onderzoekt manieren om het administratief proces rond autodelen te vereenvoudigen en deelt haar bevindingen.
5. Arval benoemt het stimuleren van het gebruik van deelauto's door haar klanten intern tot *Key Performance Indicator*.
6. Arval onderzoekt welke belemmeringen ZZP-ers ervaren om auto te delen of gebruik te maken van autodelen.
7. Arval spant zich in om vooroordelen en weerstanden over autodelen bij haar leaserijders weg te nemen.

Artikel 11 Inzet en acties Alphabet

1. Alphabet spant zich in voor een zo efficiënt mogelijke inzet van zakelijke deelauto's door deze zowel zakelijk als privé en gecombineerd in te zetten met als doel het optimaliseren van de vloot van bedrijven.
2. Alphabet spant zich in om stilstaande auto's (bijvoorbeeld leaseauto's van voormalig medewerkers) te voorzien van de benodigde hardware om deze als deelauto bij Alphabet's andere klanten in te kunnen zetten.
3. Alphabet stimuleert haar klanten om gebruik te maken van het mobiliteitsbudget, waarbij deelauto's een belangrijke rol spelen.
4. Alphabet koppelt intern doelstellingen aan het stimuleren van gebruik van deelauto's door haar klanten.
5. Alphabet deelt bevindingen en belemmeringen om zakelijk autodelen verder te bevorderen

Artikel 12 Inzet en acties Kyotolease

1. Kyotolease past haar voorwaarden aan zodat het voor werknemers van haar klanten mogelijk wordt lease auto's te delen via peer-to-peer platformen.
2. Kyotolease spant zich in om gedeeld autogebruik tussen bedrijven op hetzelfde bedrijventerrein mogelijk te maken
3. Kyotolease zet haar ervaringen met elektrische auto's in om het werknemers van haar klanten gemakkelijker te maken om elektrische auto's te delen.

Artikel 13 Inzet en acties OCDM

1. OCDM draagt bij aan het vergroten van kennis en mogelijkheden rond *zakelijk* autodelen.
2. OCDM brengt een artikel uit met daarin een overzicht van succesvolle praktijkvoorbeelden, kansen, knelpunten en tips voor toepassing van zakelijk autodelen.
3. OCDM organiseert in de periode 2015-2017 een drietal kennissessies voor hun leden en relaties daarvan over zakelijk autodelen.

Artikel 14 Inzet en acties Centraal Beheer Achmea

1. CBA spant zich in om kennis en informatie over risico's van de deeleconomie en autodelen in kaart te brengen en te delen.
2. CBA zet haar database van 1,3 miljoen klanten in voor promotie van autodelen middels onder andere een speciale landingspage en de maandelijkse e-mail nieuwsbrief voor haar relaties.

Artikel 15 Inzet en acties WeGo

1. WeGo spant zich in om de komende 2 jaar 2000 auto's van het wagenpark van diverse bedrijven en

organisaties te voorzien van haar ritadministratie- en reserveringssysteem.

2. WeGo maakt ieder kwartaal een rapportage waarbij de bezettingsgraad van haar deelauto's wordt berekend en de grootte van het wagenpark per klant wordt genoteerd, om zo de omvang van het wagenpark te minimaliseren.

Artikel 16 Inzet en acties MyWheels

1. MyWheels past het aanbod op haar platform aan per gemeente, teneinde dit aanbod te laten voldoen aan de (emissie)eisen van milieuzone's in de betreffende gemeenten.
2. MyWheels formuleert vóór eind 2016 een beleid met een leeftijdsgrens voor alle auto's die op www.MyWheels.nl beschikbaar worden gesteld.

Artikel 17 Inzet en acties SnappCar

1. SnappCar stimuleert autodelen voor elektrische auto's door onder andere deelname aan het Project A15, campagnes, een speciale pagina op haar website, functionaliteit om elektrische auto's beter te vinden en op te laten vallen en de mogelijkheid om daarop te filteren en het creëren van speciale E-labels.
2. SnappCar gaat met de relevante organisaties en bedrijven in gesprek over de beschikbare data over het brandstofverbruik van auto's en verkent de mogelijkheden om deze informatie beschikbaar te maken voor huurders van deelauto's.

Artikel 18 Inzet en acties ANWB

1. ANWB stelt eigen leerervaringen uit pilots over autodelen beschikbaar binnen het samenwerkingsverband, opdat oplossingen kunnen ontstaan voor mogelijke inhoudelijke knelpunten.
2. ANWB spant zich in om haar communicatiekracht en -kanalen in te zetten om de bekendheid van autodelen te vergroten.
3. ANWB neemt een actieve rol op zich op het gebied van lobby en belangenbehartiging van autodelen.

Artikel 19 Inzet en acties VGA

1 VGA stimuleert haar leden hun wagenpark te vergroenen om in alle gemeentes te voldoen aan de lokale beleidsregels.

Artikel 20 Inzet en acties Multilease

1. Multilease spant zich in voor een doorontwikkeling en uitrol van haar deelauto programma.
2. Multilease spant zich in voor een oplossing om niet in gebruik zijnde auto's (bijvoorbeeld leaseauto's van voormalig medewerkers van klanten) te voorzien van de benodigde hardware om deze als deelauto bij andere klanten van Multilease in te kunnen zetten.

Artikel 21 Inzet en acties BOVAG

1. BOVAG spant zich in om de aangesloten verhuurbedrijven te laten bewegen naar 'autoverhuur 2.0' door:
 - a) Kennis over te dragen naar haar leden, in samenwerking met het BOVEMIJ connect programma (www.alleseenvoudigonline.nl) en middels een workshop zakelijk autodelen en mobiliteitsbudgetten.
 - b) Kennis te vergroten en te delen met haar leden over gebruikers van deelauto's, onder andere middels onderzoek naar de betekenis van de auto in het leven van mensen teneinde de behoefte aan flexibele mobiliteit beter in beeld te krijgen.
 - c) Haar leden te stimuleren om hun vloot aan te melden op een centraal platform zoals ikbenhopper.nl.
 - d) Bekendheid te geven aan autodeel-projecten en de BOVEMIJ verzekering voor autodelen te promoten via de beschikbare communicatiekanalen zoals het BOVAG ledenportaal en de Bovagkrant.
 - e) Zich in te spannen om misbruik van deelauto's tegen te gaan door het netwerk te versterken van specialisten in preventie en de contacten met de politie te verbeteren.

Artikel 22 Inzet en acties gemeente Utrecht

1. De gemeente Utrecht spant zich in het thema autodelen hoog op de beleidsagenda te houden.
2. De gemeente Utrecht ontwikkelt een actieplan voor autodelen.
3. De gemeente Utrecht stimuleert andere gemeenten om ook (nog meer) met autodelen aan te vangen.
4. De gemeente Utrecht spant zich in om informatie te verstrekken over autodelen in het welkomstpakket voor nieuwe bewoners, bij verhuizingen, rijbewijs ophalen of afstuderen en evt. gezinsverandering.
5. De gemeente Utrecht zet zich in om een helder, en uniform (parkeer)beleid te formuleren rondom autodelen middels dialoog met marktpartijen over de juiste randvoorwaarden.

Artikel 23 Inzet en acties gemeente Zwolle

1. De gemeente Zwolle draagt autodelen actief uit, onder andere middels het particuliere initiatief Zwolle Deelt.
2. De gemeente Zwolle adviseert en informeert de Provincie Overijssel over de rol van autodelen in verhouding tot de rol van openbaar vervoer bij de provinciale herijking openbaar vervoer.
3. De gemeente Zwolle werkt mee aan de Autodeel Award voor Gemeenten.
4. De gemeente Zwolle brengt autodelen tussen bedrijven die gevestigd zijn op dezelfde bedrijventerreinen in bij de uitvoering van de gebiedsaanpak van Beter Benutten Zwolle Kampen Netwerkstad.
5. De gemeente Zwolle zet zich in om een helder, uniform (parkeer)beleid te formuleren rondom autodelen middels dialoog met marktpartijen over de juiste randvoorwaarden.

Artikel 24 Inzet en acties gemeente Amsterdam

1. De gemeente Amsterdam faciliteert in ieder geval one-way (waarbij de deelauto op de bestemming kan worden achtergelaten) en klassieke autodeelsystemen.
2. De gemeente Amsterdam spant zich in om privileges te ontwikkelen voor schone (=uitstootvrije) autodeelconcepten.
3. De gemeente Amsterdam stelt zich proactief op bij het signaleren van nieuwe concepten voor autodelen.
4. De gemeente Amsterdam formuleert stedelijke autodeelbeleid waarin de effecten van (de verschillende vormen van) autodelen, de ambities van de gemeente Amsterdam, de rol van de overheid en de maatregelen die daarbij horen uitgewerkt worden.

Artikel 25 Inzet en acties gemeente Den Haag

1. De gemeente Den Haag zet zich in om autodelen – naast andere vormen van mobiliteit – een reële mobiliteitskeuze voor bewoners en bedrijven te laten zijn.
2. De gemeente Den Haag ziet erop toe dat het stimuleren van deelauto's onderdeel is van het Haagse mobiliteitsbeleid.
3. De gemeente Den Haag stelt, als onderdeel van haar parkeerbeleid, parkeerplaatsen ten behoeve van aanbieders van deelauto's met prioriteit beschikbaar.
4. De gemeente Den Haag stimuleert dat autodelen wordt betrokken bij de (her)ontwikkelingsprojecten van woningen in de stad.
5. De gemeente Den Haag brengt door actieve communicatie richting haar bewoners, de mogelijkheden voor het gebruik van deelauto's onder hun aandacht.

Artikel 26 Inzet en acties Business Lease

1. Business Lease spant zich in voor een doorontwikkeling en uitrol van zakelijke, privé en gecombineerde deelauto initiatieven.
2. Business Lease onderzoekt welke belemmeringen ZZP-ers en grootzakelijke klanten ervaren om auto te delen of gebruik te maken van autodelen.
3. Business Lease spant zich in om vooroordelen en weerstanden over autodelen bij haar leaserijders weg te nemen.
4. Business Lease spant zich in voor een oplossing om stilstaande auto's beter en sneller in te zetten bij andere klanten.

Artikel 27 Inzet en acties Capgemini

1. Capgemini spant zich in om deel te nemen aan een pilot voor nieuwe manieren van zakelijk autodelen zoals autodelen tussen bedrijven en het flexibeler inzetten van het bestaande wagenpark.

Artikel 28 Inzet en acties EY

1. EY stelt eigen leerervaringen uit pilots over autodelen beschikbaar aan partijen opdat oplossingen kunnen ontstaan voor mogelijke inhoudelijke knelpunten.
2. EY spant zich in om deel te nemen aan een pilot voor autodelen tussen bedrijven, bijvoorbeeld op de Zuidas in Amsterdam.

Artikel 29 Inzet en acties Ordina

1. Ordina spant zich in om deel te nemen aan een pilot voor nieuwe manieren van zakelijk autodelen zoals autodelen tussen bedrijven en het flexibeler inzetten van het bestaande wagenpark.
2. Ordina spant zich in voor een gebruiksvriendelijk universeel systeem voor het plannen, boeken, betalen en toegang krijgen tot deelauto's, openbaar vervoer en andere mobiliteitsopties en/of andere manieren van samenwerking tussen deelplatformen, met het doel om drempels voor (zakelijke) eindgebruikers te verlagen.

Artikel 30 Inzet en acties Rijksoverheid (namens deze het ministerie van IenM)

1. De Rijksoverheid promoot bij communicatie in het kader van "Duurzaam Doen" autodelen als 'best practise'.
2. De Rijksoverheid draagt actief bij aan kennisontwikkeling en verspreiding op het gebied van autodelen, onder meer via de aan haar gelieerde onderzoeksinstituten.
3. De Rijksoverheid brengt via het programma Beter Benutten autodelen onder de aandacht bij werkgevers en overheden in de 12 Beter Benutten-regio's.
4. De Rijksoverheid spant zich in om in het programma Lean and Green Personal Mobility autodelen een structurele plaats te geven in het potentiële maatregelenpakket voor deelnemende werkgevers.
5. De Rijksoverheid draagt via Rijkswaterstaat bij aan het ontwikkelen van relevante kennis in een nog te ontwikkelen pilot om boekingsystemen voor deelauto's te optimaliseren door het toevoegen van herkomst en bestemming van deelauto's en het flexibel maken van het ophaalpunt.

5. Governance

Artikel 27 Stuurgroep en werkgroepen

Binnen 3 maanden na ondertekening van deze Green Deal wordt door Partijen een stuurgroep opgericht. Deze stuurgroep wordt belast met de uitvoering van deze Green Deal en de formatie van werkgroepen rondom de bovengenoemde thema's. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de aanwezige kracht en expertise van de deelnemende organisaties.

Artikel 28 Evaluatie

1. Partijen evalueren de uitvoering en werking van deze Green Deal voor 3 december 2016 en wederom medio 2017.
2. De evaluatie wordt verricht door de stuurgroep en deze maakt daarvan een verslag.
3. Partijen spreken af dat landelijke voortgang van het aantal deelauto's jaarlijks wordt gemonitord door een onafhankelijke organisatie en jaarlijks wordt gepubliceerd.

6. Slotbepalingen

Artikel 29 Uitvoering in overeenstemming met het Unierecht

De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technisch normen en voorschriften.

Artikel 30 Wijzigingen

1. Elke Partij kan de andere Partijen schriftelijk verzoeken de Green Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen zes weken nadat een Partij de wens daartoe aan de andere Partijen schriftelijk heeft medegedeeld.
3. De wijziging en de verklaringen tot instemming worden in afschrift als bijlagen aan de Green Deal gehecht.

Artikel 31 Toetreding van nieuwe partijen

1. Er kunnen nieuwe partijen toetreden tot deze Green Deal.
2. Een nieuwe partij maakt haar verzoek tot toetreding schriftelijk bekend aan de faciliterende coördinator of de stuurgroep van het samenwerkingsverband. Zodra de stuurgroep schriftelijk hebben ingestemd met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Green Deal en gelden voor die Partij de voor haar uit de Green Deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
3. Het verzoek tot toetreding en de verklaring tot instemming worden als bijlage aan de Green Deal gehecht.

Artikel 32 Citeertitel

De Green Deal kan worden aangehaald als Green Deal Autodelen.

Artikel 33 Opzegging

Elke Partij kan deze Green Deal te allen tijde met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden schriftelijk opzeggen.

Artikel 34 Nakoming

Partijen komen overeen dat de nakoming van de afspraken van de Green Deal niet in rechte afdwingbaar is.

Artikel 35 Inwerkingtreding

1. Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en loopt tot en met 2 juni 2018.
2. Partijen nemen de uitvoering van alle in deze Green Deal genoemde afspraken zo snel mogelijk ter hand.

Artikel 36 Openbaarmaking

Deze Green Deal zal openbaar worden gemaakt, onder andere in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van deze Green Deal, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te Utrecht, 3 juni 2015

*Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp*

*Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
W.J. Mansveld*

*Achmea schadeverzekeringen N.V.,
R.J.N. Clements*

*Alphabet Autolease,
A.C.J. Brons*

*ANWB,
M. de Jager*

*Arval B.V., vertegenwoordigd door de
D. Bakker*

*Business Lease Nederland B.V.,
R. van Muyden*

*Capgemini Nederland B.V.,
J. Knol.*

*Carshare Ventures B.V. (SnappCar),
P. Ontijd*

*Climate Neutral Group,
R. Toet*

*Collect car B.V. (Greenwheels),
A. Berkhout*

*De vereniging De Groene Zaak,
M. Hoek*

*Ernst & Young Accountants LLP,
E. Rietveld*

*Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,
P.J. Delsing*

*Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag,
T. de Bruijn*

*Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht,
L. van Hooijdonk*

*Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle,
F. van As*

*InsEur B.V.,
G. Scheenstra*

*Kyotolease B.V.,
N. Braamse*

*Multilease B.V.,
M.G.A. Oudshoorn*

*Ondernemers Collectief Duurzame Mobiliteit,
M. Zuijderhoudt*

*Ordina Nederland B.V.,
A. den Otter*

*ParkFlyRent Schiphol B.V.,
N. de Greef*

*Share2Use B.V.,
M. Bijster*

*ShareNL V.O.F.,
H. van Sprang*

*Stichting De Natuur- en Milieufederaties,
C. de Jonge van Ellemeet*

*Stichting Natuur en Milieu,
T. Wagenaar*

*Vereniging BOVAG,
P. Niesink*

*Vereniging voor Gedeeld Autogebruik,
H. Mentink*

*WeGo B.V.,
T. Hertogh*

*Wheels4all B.V. (MyWheels),
R. Haverman*